

Voorstel aan de Raad

Vergadering : Gemeenteraad Best
Raadsvergaderdatum : 28-06-2021

Onderwerp

Kaderbrief 2022

Aanleiding

In de Financiële verordening 2020 is opgenomen dat het college aan de raad uiterlijk 15 juli een Kaderbrief aanbiedt. De kaderbrief bevat een voorstel voor het beleid en de financiële kaders voor de nieuwe begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025. Op basis van de uitgangspunten in de Kaderbrief 2022, stellen we de begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 samen.

Advies

1. het vaststellen van de Kaderbrief 2022;
2. het vaststellen van de omvorming van programma's naar hoofdtaakvelden vanaf de begroting 2022.

Argumenten

1.1. Kaders stellen voor belangrijke ambities vanaf 2022.

In 2022 gaan drie wetten van start; de grootste en meest omvattende wet is de Omgevingswet. Een wet waarvoor we al jaren geleden de voorbereidingen zijn gestart. We hopen dat de nieuwe wet vooral voor onze inwoners veel voordelen zal hebben.

Verder heeft Best grote ambities wat betreft bouw en gebouwen. We werken aan het nieuwe gemeentehuis, werken het integraal huisvestingsplan voor scholen verder uit en gaan aan de slag met de planvorming van het stationsgebied. Ook beginnen we vanaf 2022 aan de opgave om tot 2030 maar liefst 3.000 woningen te bouwen in Best.

Daarnaast verwachten we nog te maken te krijgen met de na-ijleffecten van de Coronacrisis. Met name op het gebied van preventief jeugdbeleid denken we 'herstelwerkzaamheden' te moeten verrichten op eenzaamheid, leerachterstanden, schooluitval et cetera. Maar ook wordt een na-ijleffect verwacht op de economie en werkgelegenheid. Tenslotte werken we verder aan het verbeteren van de externe dienstverlening. En we investeren in de interne organisatie, zodat wij in staat zijn om de inwoners van Best zo goed mogelijk te bedienen. Een volledig overzicht van onze voorstellen treft u aan in bijlage BL21-09986, de Kaderbrief 2022.

1.2. Uitvoeren van de ambities binnen de beschikbare financiële ruimte.

In het beleidsakkoord 2018-2022 is aangegeven dat onze begroting structureel sluitend moet zijn. Een sluitende begroting biedt een belangrijke basis om financieel gezond te blijven. Om ervoor te zorgen dat de ambities passen binnen de beschikbare financiële ruimte, hebben wij de nieuwe ontwikkelingen financieel geprioriteerd, is de bestaande begroting tegen het licht gehouden en is naar middelen gezocht om de financiële ruimte te vergroten. Dit heeft geleid tot een afgewogen pakket van nieuw beleid binnen de financiële mogelijkheden van onze gemeente. De verwachte financiële positie op basis van deze Kaderbrief wordt toegelicht onder 'kosten en dekking'.

2.1 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten: omvorming van programma's naar hoofdtakvelden .

In 2016 is het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten ingrijpend aangepast. Dit aangepaste besluit heeft ertoe geleid dat we voortaan aan derden via taakvelden moeten rapporteren. Daarnaast heeft de wetgever een aanbeveling gedaan om ook de programma's in de begrotingen van de gemeenten uniform te maken.

Bij deze keuze worden de huidige programma's omgezet naar 9 hoofdtakvelden:

- Hoofdtakveld 0 = Bestuur en ondersteuning
- Hoofdtakveld 1 = Veiligheid
- Hoofdtakveld 2 = Verkeer, vervoer en waterstaat
- Hoofdtakveld 3 = Economie
- Hoofdtakveld 4 = Onderwijs
- Hoofdtakveld 5 = Sport, cultuur en recreatie
- Hoofdtakveld 6 = Sociaal Domein
- Hoofdtakveld 7 = Volksgezondheid en milieu
- Hoofdtakveld 8 = Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

De onderwerpen die onder de hoofdtakvelden vallen, zijn gespecificeerd in bijlage BL21-09850. De nieuwe hoofdtakvelden komen grotendeels overeen met de programma indeling die we nu hebben. Er zijn echter enkele onderwerpen die vanwege de nieuwe indeling verhuizen. Om hierin inzicht te geven treft u hieronder een tabel aan:

Onderwerpen die verhuizen ten opzichte van de programmaindeling t/m 2021			
<i>Omschrijving programma en resultaatgebied</i>			<i>Onderwerp verhuist vanaf 2022 naar</i>
Programma 1	Algemeen bestuur	Onderwerpen	
1.1.	Bestuur	Straatnaamgeving en huisnummering	Hoofdtakveld 2 verkeer vervoer en waterstaat
Programma 3	Verkeer en openbare ruimte	Onderwerpen	
3.2.	Openbare ruimte	Carillion	Hoofdtakveld 5 sport, cultuur en recreatie
		Parken en plantsoenen	Hoofdtakveld 5 sport, cultuur en recreatie
		Hondentoiletten	Hoofdtakveld 5 sport, cultuur en recreatie
Programma 4	Economische zaken	Onderwerpen	
4.1	Economische zaken	Expl. landerijen, gronden en garages	Hoofdtakveld 0 bestuur en ondersteuning
Programma 6	Cultuur, sport, recreatie en vrije tijd	Onderwerpen	
6.2.	Sport, recreatie en vrije tijd	Evenementen	Hoofdtakveld 3 economische zaken
Programma 11	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Onderwerpen	
11.1.	Financiering en algemene dekkingsmiddelen	Financiering en algemene dekkingsmiddelen	Hoofdtakveld 0 bestuur en ondersteuning
		Reserves en voorzieningen	Hoofdtakveld 0 bestuur en ondersteuning
		Belastingen	Hoofdtakveld 0 bestuur en ondersteuning
		Wet WOZ	Hoofdtakveld 0 bestuur en ondersteuning
		Algemene uitkering gemeentefonds	Hoofdtakveld 0 bestuur en ondersteuning
		Dekkingmiddelen	Hoofdtakveld 0 bestuur en ondersteuning
		Overige baten en lasten	Hoofdtakveld 0 bestuur en ondersteuning
Programma 12	Overhead	Onderwerpen (producten)	
12.1.	Overhead	Bedrijfsvoering	Hoofdtakveld 0 bestuur en ondersteuning

In bijlage BL21-09851 is een volledig overzicht gegeven van de omzetting van programma's / resultaatgebieden naar hoofdtakvelden. Aan de hand van deze vertaalslag, kunt u snel vinden waar elk onderwerp is ondergebracht.

In artikel 2 van de [Financiële verordening 2020](#) is aangegeven dat de gemeenteraad de indeling van de begroting vaststelt. Voorgesteld wordt om vanaf de begroting 2022 over te stappen naar een indeling op basis van hoofdtaakvelden.

Risico's

Ten tijde van het opstellen van deze Kaderbrief, waren de uitkomsten van de meicirculaire van het Gemeentefonds nog niet bekend.

Alhoewel we een conservatieve inschatting gemaakt hebben van de ontwikkelingen van het Gemeentefonds, kan onze financiële positie hierdoor nog wijzigen (zowel voordelig als nadelig). Wij informeren u zodra wij deze gevolgen kennen.

Verder kunnen ontwikkelingen die nu nog niet financieel te vertalen zijn zoals het huisvestingsvraagstuk en het stationsgebied impact hebben op onze financiële positie. Voorstellen voor de kosten en dekking hiervan zullen aan u worden voorgelegd.

Kosten en dekking

Kaderbrief 2022: financiële foto

-/- = nadeel

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
<i>Begroting 2021</i>				
Prognose resultaat na vaststelling begroting (incl 1e begrotingswijziging)	514.141	311.036	415.173	415.173
<i>Saldo begroting 2021</i>	514.141	311.036	415.173	415.173
<i>Geplande begrotingswijzigingen 2021</i>				
W04/2021 1e financiële rapportage 2021	162.269	201.741	201.710	201.710
Saldo actueel inclusief geplande begrotingswijzigingen	676.410	512.777	616.883	616.883
<i>Mutaties te verwerken / ombuigingsvoorstellen</i>				
- Inschatting herverdeleffecten gemeentefonds / meicirculaire	0	-260.000	-400.000	-400.000
- 100% inboeking versnelling woningbouw (extra uitkering gemeentefonds)	0	260.000	400.000	400.000
- Personele mutaties a.g.v. ontwikkelingen grondexploitatie	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
- Optimaliseren belastingcapaciteit a.g.v. herverdeling gemeentefonds	140.000	292.000	438.000	749.000
- Meeropbrengst bouwleges (obv werkelijke opbrengst voorgaande jaren/aantrekken bouw)	175.000	175.000	175.000	175.000
- Opbrengst kermis, gevolgen hanteren inschrijfsysteem ipv meerjarige pachtcontracten	12.500	12.500	25.000	25.000
- Bijstelling agv herijking diverse budgetten 2019-2020-2021	100.000	100.000	100.000	100.000
- Lasten aanpassingen huisvesting			p.m.	p.m.
Begrotingsruimte, ruimte voor nieuw beleid:	853.910	842.277	1.104.883	1.415.883
<i>Aanleveringen kaderbrief 2022</i>				
- Mutaties onontkoombaar, vervanging en aanpassing bestaand beleid	-569.500	-767.625	-858.475	-967.925
Beleid inclusief onontkoombaar en mutaties bestaand beleid	284.410	74.652	246.408	447.958
- Mutaties prioriteit	-127.300	-104.825	-128.450	-110.200
Beleid inclusief onontkoombaar, vervanging, bestaand beleid en prioriteit	157.110	-30.173	117.958	337.758

Financiële foto algemeen:

In bovenstaande financiële foto zijn vanuit de stand van de financiële foto bij de 1^e financiële rapportage 2021 alle voorgestelde nieuwe ontwikkelingen financieel vertaald voor de periode 2022-2025. In 2023 is sprake van een (beperkt) nadelig saldo. Op basis van de kaders die wij meekrijgen is het uitgangspunt een sluitende begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025. Zo nodig doen we via de begroting voorstellen hiervoor.

Mutaties te verwerken / ombuigingsvoorstellen:

In bovenstaande financiële foto treft u onder mutaties te verwerken / ombuigingsvoorstellen de volgende ontwikkelingen aan:

-Inschatting herverdeeleffecten gemeentefonds

Landelijk is een nieuwe verdeelsleutel voor het gemeentefonds afgesproken. De nieuwe verdeelsleutel leidt op basis van berekeningen met als basisjaar 2017 tot een oplopend structureel nadeel van € 750.000 voor onze begroting. Dit zijn nog geen definitieve doorrekeningen. Maar voorzichtigheidshalve houden we wel al rekening met een nadeel voor de begroting omdat we (naar verwachting) een nadeelgemeente zijn. Vanaf 2023 wordt een structureel nadeel meegenomen van € 260.000 oplopend naar € 400.000.

Daarnaast zijn ook de gevolgen van de meicirculaire 2021 nog niet bekend. Deze verwachten we begin juni en worden via een raadsinformatiebrief aan de raad kenbaar gemaakt.

-100% inboeken versnelling woningbouw (extra uitkering uit het gemeentefonds)

In de begroting van 2021 is ingezet op het versnellen van de woningbouw. Groei van het aantal woningen en inwoners leiden tot een toename van de uitkering uit het gemeentefonds. Voorzichtigheidshalve is in 2021 50% van de geraamde versnelling ingeboekt. Omdat de vraag naar woningen onverminderd groot is, is het realistisch om ook het restant van het voordeel vanwege de woningbouwversnelling in te boeken. Vanaf 2023 wordt een structureel voordeel oplopend van € 260.000 naar € 400.000 verwacht.

- Personele mutaties a.g.v. ontwikkelingen grondexploitaties

Inmiddels is de nieuwe doorrekening voor de grondexploitaties 2021-2025 beschikbaar. Ten opzichte van de meerjarenraming 2021-2024 is sprake van een structureel nadeel van € 250.000. Er kunnen minder uren aan de grondexploitaties worden toegerekend dan eerder was voorzien in de begroting. Deze uren worden besteed aan werkzaamheden binnen de 'algemene dienst'.

-Optimaliseren belastingcapaciteit a.g.v. herverdeling gemeentefonds

Bij de nieuwe berekeningen voor het gemeentefonds, wordt uitgegaan van de OZB belastingcapaciteit. Onderzoek wijst uit dat onze tarieven 40% onder het landelijk gemiddelde zitten. We stellen voor om de korting op de algemene uitkering te beperken door onze belastingcapaciteit meer in te zetten. Wij stellen voor om de OZB van 2022 tot en met 2025 met jaarlijks 4% extra te verhogen bovenop de jaarlijkse indexering. Deze verhoging is minimaal noodzakelijk om het huidige voorzieningenniveau te handhaven, om de nieuwe aanvragen uit deze kaderbrief te bekostigen én om de herverdelingseffecten op te kunnen vangen. Hierbij is geen rekening gehouden met toekomstige projecten die nog niet financieel doorgerekend. Hieronder vallen onder meer de herinrichting van het stationsgebied en de gemeentelijke huisvesting.

- Meeropbrengst bouwleges

Op basis van bestaand beleid en de woningbouwversnelling wordt een jaarlijkse meeropbrengst vanwege de bouwleges verwacht van € 175.000.

- Bijstelling agv herijking budgetten 2018-2019-2020

De budgetten zijn beoordeeld op structurele overschotten in 2018, 2019 en 2020. Dit heeft ertoe geleid dat een structureel voordeel kan worden ingeboekt van ongeveer € 100.000.

- Lasten aanpassing huisvesting

Sinds enige tijd zijn de voorbereidingen voor het aanpassen van onze huisvesting in gang gezet. Dit heeft er toe geleid dat in de lijst nieuw beleid voorbereidingskosten hiervoor zijn opgenomen. Voor de realisatie van de aanpassingen zijn nog geen budgetten verwerkt. De reden hiervoor is dat er nog geen scenario is gekozen en omdat nog niet duidelijk is wanneer met de aanpassingen wordt gestart. Op basis van de scenariokeuze die binnenkort door de gemeenteraad wordt gemaakt, kunnen de plannen financieel worden doorgerekend. Aangenomen is dat de lasten vanwege de nieuwe huisvesting vanaf 2024 er voor het eerst zijn in 2024.

Onontkoombaar, geprioriteerd en aanpassingen in bestaand beleid zijn meegenomen in de Kaderbrief 2022
In bijlage BL21-09226 is het voorgestelde nieuw beleid opgenomen. Hierbij is uitgegaan van het honoreren van onontkoombaar nieuw beleid, geprioriteerd nieuw beleid en aanpassingen in bestaand beleid. De lasten voor dit nieuw beleid lopen op van € 700.000 in 2022 tot bijna € 1.100.000 in 2025.

Onder nummer 29 op de lijst van het voorgestelde nieuw beleid is 'tijdelijke uitbreiding handhavingscapaciteit' opgenomen. Op uw verzoek is onderzocht of er mogelijkheden zijn om subsidie/bijdragen van derden te verkrijgen voor dit nieuw beleid. Helaas wijst de rapportage uit dat deze mogelijkheden er niet zijn. De rapportage treft u aan in bijlage BL21-10712, de conclusies vindt u op pagina 3, onderdeel 2.

Toelichting ontwikkeling reserves

Op basis van het opgenomen beleid in de Kaderbrief, wordt tot en met 2025 ongeveer € 1.100.000 onttrokken uit de vrije algemene reserve.

Uit de reserve Sociaal Domein worden op basis van deze Kaderbrief geen nieuwe bedragen onttrokken. De aanwezige mutaties zijn vanuit de begroting 2021 opgenomen. Verwezen wordt naar bijlage BL21-09224.

Participatie

N.v.t., de budgetten worden vastgesteld via de begroting 2022.

Communicatie

De stukken zijn openbaar gemaakt. Daarnaast besteden we via social media, de website en de gemeentepagina aandacht aan dit raadsvoorstel. Actieve communicatie met de media vindt plaats via het persgesprek.

Procedure en planning

2 juni 2021: Uiterlijke datum om schriftelijk technische vragen te stellen (aanlevering bij griffie),
4 juni 2021: Verzenden van de beantwoording van de schriftelijke technische vragen aan de raad.
7 juni 2021: Oordeelsvormende sessie met de raad
28 juni 2021: Besluitvorming door de raad
8 november 2021: Vaststelling begroting

Evaluatie

n.v.t.

Bijlagen

IN21-01563 - Raadsbesluit Kaderbrief 2022

BL21-09986 - Kaderbrief 2022

BL21-09226 - Bijlage Kaderbrief 2022, lijst nieuw beleid

BL21-09224 - Bijlage Kaderbrief 2022, ontwikkeling belangrijkste reserves

BL21-09850 - Bijlage Kaderbrief 2022, onderwerpen hoofdtaakvelden

BL21-09851 - Bijlage Kaderbrief 2022, was wordt programma's / resultaatgebieden <> hoofdtaakvelden

BL21-10712 - Bijlage rapportage financiering door derden tijdelijke uitbreiding handhavingscapaciteit (zie nummer 29 van de lijst nieuw beleid BL21-09226)

25-05-2021,

burgemeester en wethouders van Best,

Hans Ubachs
Burgemeester

Nicole van Hooy
Secretaris

